

ÇÖZÜMLERİ

1. Mazmunlar (kalıplaşmış imgeler) dolaylı anlatımı sağlar. Bu da eserin anlamını artırır. Bu nedenle boşluklara sırasıyla dolaylı - artıran gelmelidir.

Cevap: A

2. I. elin hamuruyla karışmak: Yetkisi olmayan kişilerin karışmaması gereken işe karışması (Doğru)
II. el uzatmak: Yardım etmek (Doğru)
III. elin altında tutmak: Hazır bulundurmamak, elinin altında olması. Çok bilen birisi için kullanılmaz. (Yanlış)
IV. el kapısına bakmak: Başkasının yanında çalışmak (Doğru)
V. elini taşın altına koymak: Sorumluluk almak, risk üstlenmek (Doğru)

Cevap: C

3. I ve II. cümlelerde robotun duyguları tanıdığı belirtiliyor yani D seçeneği doğrudur. III. cümlede farklı alanlarda da kullanılabileceği söyleniyor yani B seçeneği doğrudur. IV. cümlede amacın insan faydası olduğu vurgulanıyor yani A seçeneği doğrudur. V. cümlede ise uluslararası ekiplerle çalıştığı söyleniyor yani E seçeneği doğrudur.

Cevap: C

4. Cümle doğru biçimde kurulduğunda sıralama I - II - III - IV - V şeklinde olur.
Dördüncü ifade IV. ifadedir.

Cevap: D

5. Parçada "başta" kelimesinde "ş" ünsüzüne "da" ekinin gelmesiyle gerçekleşen ünsüz sertleşmesi vardır.

Cevap: B

6. eserleri: isim + çoğul + iyelik eki
duygularında: isim + çoğul + iyelik + bulunma hâl eki
hikâyelerinde: isim + çoğul + iyelik + bulunma hâl eki
okuyucusuna: isim + iyelik + yönelme hâl eki
sadelik: kök + yapım eki
"Sadelik" sözcüğü yapım eki almıştır, diğerleri çekim eki almıştır.

Cevap: E

7. Şu uzak tepelerdeki → İşaret sıfatı
Kimlerin yaşadığını → Soru zamiri
Kimse bilmez → Belgisiz zamir
Oralara → İşaret zamiri
Ancak dönüşlülük zamiri olan "kendi" kullanılmamıştır.

Cevap: D

8. Parçada tanımlama (atmosferin ne olduğu açıklanmış), örnekleme (ozon tabakası örneği verilmiş), açıklama (koruma görevi anlatılmış), benzetme (gökyüzü kalkana benzetilmiş) vardır. Ancak karşılaştırma kullanılmamıştır.

Cevap: B

9. Metinde genel olarak öğrenmenin doğası ve sürekli devam eden bir süreç olduğu anlatılıyor. I, II, IV ve V. cümleler bu düşüncüyü desteklemektedir. Ancak III. cümle, sınav stresinden söz ederek öğrenmenin doğasından uzaklaşmıştır; bu cümle metnin ana düşüncesiyle ilişkili değildir.

Cevap: C

10. III. cümledeki "daha önce farklı ülkelerde de deneme amaçlı üretilmişti" ifadesi, verilen cümledeki fikri destekler. Bu nedenle III. cümleden önce gelmelidir.

Cevap: C

11. Yazar teknolojinin hızına vurgu yaparak bu durumun insanı yüzeysel düşünmeye ittiğini, derinliği azalttığını söylüyor. Bu da teknolojinin olumsuz bir zihinsel etki yarattığını düşündüğünü gösterir.

Cevap: D

12. Parçada Platon'un duyularla değil, akılla kavranan ideaları savunduğu görülmektedir. Bu, bilginin kaynağının akıl olduğu anlamına gelir.

Cevap: B

13. Metin, yüksek seste ve uzun süre kulaklık kullanımının sonuçlarını sayıyor: tüy hücrelerinde hasar (kalıcı azalma), güvenlik riski, çınlama, eşik artışı... Bu, hem kısa hem uzun vadeli sonuçlar sorusunun cevabıdır.

Cevap: B

14. Metinde Camus'nün "absürd" kavramını ele alışı anlatılmaktadır. İnsan anlam arayan bir varlık olsa da evrenin anlamsız olduğu belirtilmiş; buna rağmen yaşamdan vazgeçmemesi gerektiği vurgulanmıştır. "Anlamsızlığa rağmen yaşamı seçmek" ifadesi, doğrudan C seçeneğiyle örtüşür. Diğer seçenekler, metinde geçen görüşleri çarpıtır veya tam tersini ifade eder.

Cevap: C

15. Camus'ye göre insan, sürekli aynı taşı tepeye taşıyan Sisiphos gibi mücadeleyi sürdürmelidir. Bu, sonucu ne olursa olsun yaşamı kabullenmenin ve mücadele etmeyi bırakmamanın sembolüdür. Dolayısıyla A seçeneği, onun "absürd karşısında direniş" anlayışını en doğru şekilde yansıtır.

Cevap: A

$$16. \frac{1 + \frac{1}{3}}{1 + \frac{1}{2 - \frac{1}{3}}} = \frac{\frac{4}{3}}{1 + \frac{1}{\frac{5}{3}}}$$

$$= \frac{\frac{4}{3}}{1 + \frac{3}{5}} = \frac{\frac{4}{3}}{\frac{8}{5}} = \frac{4}{3} \cdot \frac{5}{8} = \frac{5}{6}$$

$$17. \frac{2^9 - 5 \cdot 2^4}{12^3} = \frac{2^4(2^5 - 5)}{4^3 \cdot 3^3}$$

$$= \frac{16 \cdot (32 - 5)}{64 \cdot 27} = \frac{27}{4 \cdot 27} = \frac{1}{4}$$

$$18. \frac{4}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{18}}{2} = \frac{3}{\sqrt{2}} + \frac{3\sqrt{2}}{2}$$

$$= \frac{3\sqrt{2} + 3\sqrt{2}}{2} = \frac{6\sqrt{2}}{2} = 3\sqrt{2}$$

Cevap: D

$$19. \begin{array}{r} 3x + 2y = 31 \\ + \quad -2/ \quad 2x + y = 20 \\ \hline 3x + 2y - 4x - 2y = 31 - 40 \\ -x = -9 \\ x = 9 \text{ yerine yazalım.} \end{array}$$

$$3x + 2y = 31$$

$$3 \cdot 9 + 2y = 31$$

$$2y = 4$$

$$y = 2$$

Buna göre;
 $x - y = 9 - 2 = 7$ olur.

Cevap: C

$$20. \begin{array}{cc} |y - 3| = 7 & |x + 3| = 7 \\ \swarrow \searrow & \swarrow \searrow \\ y - 3 = 5 & y - 3 = -5 & x + 3 = 7 & x + 3 = -7 \\ y = 8 & y = -2 & x = 4 & x = -10 \end{array}$$

$x - 2y$ en büyük değeri için x en büyük, y en küçük değerini alır.
 $x - 2y \Rightarrow 4 - 2 \cdot (-2) = 4 + 4 = 8$ olur.

Cevap: C

21. Aralığı verilen sayılar tam sayı ise taraf tarafa işlem yapılmaz. Değer seçilerek işlem yapılır.
 $2x - 3y$ 'nin en büyük olması için; x en büyük, y en küçük değerini almalıdır.
 $2 \cdot (8) - 3 \cdot (1) = 16 - 3 = 13$

Cevap: E

$$22. x * y = x \cdot y + x$$

$$x \otimes y = \frac{x}{y} + 2$$

$$a * (a \otimes 2) = 8$$

$$a * \left(\frac{a}{2} + 2\right) = 8$$

$$a \cdot \left(\frac{a}{2} + 2\right) + a = 8$$

$$\frac{a^2}{2} + 2a + a = 8 \quad (\text{Paydalar eşitlenir})$$

$$a^2 + 6a - 16 = 0$$

$$(a + 8) \cdot (a - 2) = 0$$

$a = -8$ ve $a = 2$ olur. Pozitif gerçel sayı olduğundan $a = 2$ 'dir.

Cevap: D

23. ◇ 5'e tam bölünebilme kuralından;
ABA sayısı 5'e tam bölünüyorsa sayının üç basamaklı olabilmesi için A = 5 olmalıdır.
- ◇ 3'e bölünebilme kuralından sayının rakamları toplamı 3 veya 3'ün katı olmalıdır.
- AAB = 55B
↓
2
5
8 olabilir.
- ◇ 8'e bölünebilme kuralı ise son üç basamağın 8'e tam bölünmesidir.
- ABB
522
555
588
- Bu sayılar 8'e bölündüğünde 4 kalanını vermesi gerekmektedir.
- 518, 551 ve 584 sayılarında biri tam bölünmelidir. Bu sayımız 584'tür. O halde A = 5 ve B = 8
- A + B = 5 + 8 = 13 bulunur.

Cevap: E 27.

24. $7ABC = (ABC2) \cdot 3 - 53$
- Kısmi çözümleme yapılırsa;
- $$7000 + ABC = (10 \cdot ABC + 2) \cdot 3 - 53$$
- $$7000 + ABC = 30 \cdot ABC + 6 - 53$$
- $$7047 = 29 \cdot ABC$$
- $$243 = ABC$$
- Buna göre, A + B + C = 2 + 4 + 3 = 9'dur.

Cevap: B

25. Her gün x tane fidan dikmiş olsun. İlk 3 günde 3x tane fidan diker. Bu sayı tüm fidanların üçte biri olduğundan toplam fidan sayısı 9x olur.
- İlk 7 günde diktiği fidanlar tüm fidanların sayısından 80 eksik ise;
- $$7x = 9x - 80$$
- $$2x = 80$$
- $$x = 40$$
- Toplam fidan sayısı $9x = 360$ olur.

Cevap: B

26. $\frac{1}{5}$ ve $\frac{3}{4}$ 'ten paydadaki değerlerden Kemal'in cebindeki tüm parayı 20x kabul edelim.
- $\frac{1}{5}$ 'i ile çorap almış

$$20x \cdot \frac{1}{5} = 4x$$

Kalan parası $20x - 4x = 16x$ olur. Bunun da $\frac{3}{4}$ 'ü ile çanta alıyor ve cebinde 120 TL kalıyor.

$$16x \cdot \frac{3}{4} = 12x \text{ ile çanta almıştır.}$$

O halde

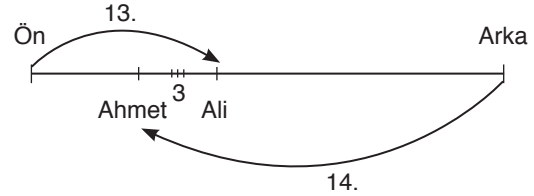
$$4x + 12x + 120 = 20x$$

$$120 = 4x$$

$$x = 30 \text{ TL}$$

$$\begin{aligned} \text{Çantaya ödediği para} &= 12x = 12 \cdot 30 \\ &= 360 \text{ TL'dir.} \end{aligned}$$

Cevap: D

Kuyruktaki kişi sayısı

$$14 + 13 - 3 - 2 = 22 \text{ olur.}$$

- Aradaki kişiler ve kendileri ikişer defa sayıldıklarından çıkarılır.

Cevap: C

28.

Hızlı giden araç yolu t saatte gidiyorsa yavaş giden araç (t + 4) saatte gider.

$$|AB| = 90 \cdot t = 60 \cdot (t + 4)$$

$$90t = 60t + 240$$

$$30t = 240$$

$$t = 8$$

Buna göre;

$$|AB| = 90 \cdot 8 = 720 \text{ km'dir.}$$

Cevap: E

29. Karenin Alanı = 50 br^2

$$a^2 = 50 \Rightarrow a = \sqrt{50} = 5\sqrt{2} \text{ br}$$

Bir kenar uzunluğu $5\sqrt{2} \text{ br}$

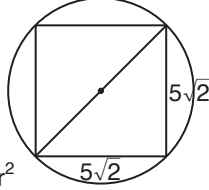
- Karenin köşelerinden geçen çember, çevrel çemberdir ve bu çemberin merkezi karenin merkezidir. Bu durumda çemberin yarıçapı, karenin köşesi ile merkezi arasındaki uzaklıktır. Yani köşegenin yarısıdır.

Karenin köşegeni:

$$d = a\sqrt{2} = 5\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} = 10 \text{ br}$$

$$\text{Çemberin yarıçapı: } \frac{10}{2} = 5 \text{ br}$$

$$\begin{aligned} \text{Çemberin sınırladığı bölgenin alanı: } \pi r^2 \\ = \pi \cdot (5)^2 = 25\pi \text{ br}^2 \text{ dir.} \end{aligned}$$

Cevap: D

30. Eğim = m ve

$y = mx + n$ bir doğrunun denklemdir.

$m = 3$ ve $A(4, 6)$ ise $x = 4$, $y = 6$

Doğru denkleminde yazdığımızda

$$6 = 4 \cdot 3 + n$$

$$-6 = n$$

$$\text{Denkleminiz } y = 3x - 6$$

Doğrunun x-eksenini kestiği nokta

$$\bullet \quad y = 0 \quad \text{için} \quad 3x - 6 = 0$$

$$3x = 6$$

$$x = 2$$

$(2, 0)$ bulunur.

Cevap: B

ÇÖZÜMLERİ

1. Orhun Kitabeleri, Türk adının geçtiği ilk yazılı belgelerdir ve dönemin toplumsal-siyasal yapısını anlatır. Ancak bu yazıtlarda Hristiyanlık ile ilgili bir durum söz konusu değildir.

Cevap: C

2. Divan-ı Mezalim, doğrudan sultanın başkanlığında toplanan bir divandır. Halkın, devlet memurları veya yöneticiler hakkında yaptığı şikâyetler burada değerlendirilirdi. Adaletin sağlanması bu divanın temel amacıdır.

Cevap: D

3. Defterdar, Osmanlı'da mali işlerden sorumlu devlet görevlisiydi. Ancak savaşlarda ordunun düzeninden sorumlu olan kişi sadrazam veya serdar-ı ekrem idi.

Cevap: C

4. Ali Kuşçu: Astronomi ve matematikte önemli çalışmaları vardır ancak rasathane kurmamıştır.
Takiyüddin: 1577'de İstanbul Rasathanesi'ni kurarak gök gözlemleri yapmıştır.
Piri Reis ve Seydi Ali Reis: Coğrafya ve denizcilik alanında çalışmıştır.
Kâtip Çelebi: Tarih ve coğrafya alanında eser vermiştir.

Cevap: B

5. Düyûn-ı Umumiye, Osmanlı gelirlerinin bir kısmını doğrudan Avrupalı alacaklılara aktardığı için Osmanlı'nın kendi bütçesi üzerindeki kontrolünü azaltmıştır. Bu durum devletin mali bağımsızlığının kısıtlanmasına yol açmıştır.

Cevap: C

6. I. Balkan Savaşı sonunda imzalanan Londra Antlaşması (1913) ile Osmanlı Devleti'nin batı sınırı Midye-Enez Hattı olarak belirlendi. Ancak bu sınır, II. Balkan Savaşı sonrası yapılan İstanbul Antlaşması ile Meriç Nehri'ne çekilmiştir.

Cevap: A

7. General Harbord Raporu, Batı kamuoyunun aksine Türklerin Ermeni olaylarında haksız olmadığını, bölgedeki durumun propaganda ile çarpıtıldığını belirtmiştir. Bu rapor, Türk tezlerini destekleyen en önemli belgelerden biridir.

Cevap: E

8. İtilaf Devletleri, Türk milletinin mücadele azmini ve askeri başarılarını görmezden gelememiş, bu nedenle Londra Konferansı'na TBMM temsilcisi olan Bekir Sami Bey'i çağırmak zorunda kalmışlardır. Bu durum, TBMM'nin siyasi varlığının tanındığını göstermektedir.

Cevap: A

9. • Darülaceze, günümüzde bakımevi ve huzurevi işlevi gören bir kurumdur.
• Darüleytam, savaş dönemlerinde yetim kalan çocuklar için açılmış yetimhanelerdir.
• Osmanlı'da kurulmuş olan Darülbeyt, Cumhuriyet'te İstanbul Şehir Tiyatroları olarak devam etmiştir.
• Darülmualimin, öğretmen yetiştiren kurumdur ve Cumhuriyet'te öğretmen okulları şeklinde devam etmiştir.
• Darülfünun, Ankara Üniversitesi değil, İstanbul Üniversitesi olmuştur.

Cevap: E

10. İzmir İktisat Kongresi (1923), ekonomik bağımsızlığın sağlanması amacıyla toplanmıştır. Atatürk'ün bu sözüyle en doğrudan bağlantılı gelişmedir.

Cevap: C

11. Atatürk burada toplumda sınıf ayrımı yapılmaması gerektiğini, devletin tüm vatandaşların yararını gözetmesi gerektiğini vurguluyor. Bu anlayış Halkçılık ilkesine dayanır.

Cevap: B

12. Kahire Konferansı'nda Türkiye Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, ABD Başkanı Franklin D. Roosevelt ve İngiltere Başbakanı Winston Churchill arasında görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerin amacı, Türkiye'nin Almanya'ya karşı savaşa girmesini sağlamaktır.

Cevap: E

13. 1950'li yıllarda Yunanistan'ın desteklediği Enosis hareketi (Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması) Türk-Yunan ilişkilerini ciddi biçimde bozmuştur. Bu durum Kıbrıs Sorunu'nun uluslararası bir mesele haline gelmesine ve iki ülke arasında uzun yıllar sürececek bir gerginliğe neden olmuştur.

Cevap: C

14. • Haymana, Bozok ve Obruk platoları Orta Anadolu Bölgesi'ndedir.
• Uzunyayla Platosu İç Anadolu ile Doğu Anadolu arasında geçiş bölgesindedir.
• Taşeli Platosu ise Akdeniz Bölgesi'nin batısında (Antalya - Mersin çevresinde) yer alır ve bölgenin en geniş platosudur.

Cevap: C

15. I. Akarsu vadilerinin derinleşmesi: Doğal akarsu aşındırmasıyla olur. İnsan etkisi yoktur.
II. Ormanların azalması: Kaçak kesim, tarla açma, yangın gibi insan etkileriyle ortaya çıkar.
III. Obruk sayısının artması: Yer altı sularının aşırı çekilmesi sonucu oluşur. İnsan etkisi vardır.

Cevap: D

16. Soru, kentleşmenin olumsuz etkilerinin en az görüleceği yeri sormaktadır. İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa gibi şehirler büyük, yoğun ve sanayileşmiş kentlerdir. Bayburt ise nüfusu az, sanayisi gelişmemiş ve çevre kirliliği düşük bir ildir.

Cevap: D

17. Cumhuriyet döneminde ağır sanayinin temeli 1937'de Karabük Demir-Çelik Fabrikası ile atılmıştır. Bu, Türkiye'nin ilk demir-çelik fabrikasıdır.

Cevap: B

18. Bor minerali ülkemizde özellikle Eskişehir-Seyitgazi, Kütahya-Emet ve Bursa-Ulubey çevresinde çıkarılır.

Cevap: C

19. Anayasaya göre milletvekili seçilebilmek için Türk vatandaşı olmak, en az 18 yaşında bulunmak ve kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak gerekir. Diğer seçeneklerdeki koşullar (örneğin askerlik veya yükseköğrenim şartı) Anayasada zorunlu tutulmamıştır.

Cevap: A

20. Başbakanlık makamı 2017 Anayasa değişikliğiyle kaldırılmıştır. Yürütme yetkisi tek başına Cumhurbaşkanı'na ait olup, bakanları atama ve görevden alma yetkisi de Cumhurbaşkanı'na verilmiştir. TBMM'nin bu konuda herhangi bir onay yetkisi bulunmamaktadır.

Cevap: B

21. Türk Anayasası'na göre, silah altında bulunan er ve erbaşlar ile askeri öğrenciler oy kullanamaz. Bunun dışındaki tüm vatandaşlar oy kullanabilir.

Cevap: E

22. "Yüksek mahkeme" ünvanı, ülkenin en üst yargı organlarını ifade eder. Yargıtay, Anayasa Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi yüksek mahkeme niteliğindedir. Ancak Bölge İdare Mahkemesi, idari yargı sistemi içinde istinaf (ara derece) görevindedir; yüksek mahkeme sayılmaz.

Cevap: D

23. Belediye teşkilatında yasama niteliğinde karar organı belediye meclisidir, danışma ve yardımcı organ encümenidir. Ancak yürütme organı, kararların uygulanmasından sorumlu olan belediye başkanıdır.

Cevap: C

24. Hukukun yardımcı kaynakları, hukuk kurallarını doğrudan oluşturmaz ancak kanunların yorumlanmasında veya boşlukların doldurulmasında yardımcı olur. Bunlar: Yargı kararları (içtihatlar)
Bilimsel görüşler (doktrin)
Örf ve adet hukukudur.
Kanunlar ise asli kaynaktır; doğrudan hukuk kuralı koyar. Bu nedenle D seçeneği (Kanunlar) hukukun yardımcı kaynakları arasında değildir.

Cevap: D

25. Jandarma Genel Komutanlığı, İçişleri Bakanlığına bağlıdır ve kırsal alanlarda kamu düzeni, asayiş, trafik ve olaylara müdahale görevini yürütür. Ayrıca afet ve acil durumlarda da AFAD'a destek kuvvet olarak görev yapabilir.

Cevap: C

26. Soru metninde geçen "Türk'ün Ateşle İmtihani" ifadesi Halide Edip Adıvar'a aittir. Halide Edip, Millî Mücadele'de cepheye gitmiş, halka hitap eden konuşmalar yapmıştır. "Ateşten Gömlek", "Sinekli Bakkal", "Vurun Kahpeye" gibi eserleriyle tanınır.

Cevap: A

27. Darülaceze, II. Abdülhamid döneminde sosyal devlet anlayışının öncülerinden biridir. Hâlâ yaşlılara, kimsesizlere ve engellilere hizmet veren bir bakım merkezi olarak varlığını sürdürmektedir.

Cevap: C

28. Yunus Emre, Anadolu'da Türkçe tasavvuf edebiyatının en önemli temsilcilerindendir. İlahi aşkı, insan sevgisini ve tevazuyu sade bir Türkçe ile anlatmıştır. Bu sözü, onun insan merkezli tasavvuf anlayışını en iyi özetleyen ifadedir.

Cevap: B

29. Rusya, Ukrayna'nın doğusundaki Donetsk ve Luhansk bölgelerinde yaşayan Rus kökenli halkı gerekçe göstererek 2022'de Ukrayna'ya saldırmıştır. Bu bölgeler "Donbas" olarak adlandırılır. Savaşın en temel nedeni Donbas'ın statüsü ve Ukrayna'nın NATO'ya yaklaşmasıdır.

Cevap: A

30. Avrupa Birliği, 2025 yılında "AI Act (Yapay Zekâ Yasası)" adlı düzenlemeyi yürürlüğe koymuştur. Bu yasa; yapay zekânın insan haklarına, veri gizliliğine ve güvenliğe zarar vermesini önlemeyi amaçlar. Dünyada yapay zekâ alanında yasal çerçeve getiren ilk kapsamlı düzenleme olmuştur.

Cevap: B

TASARI & DEV KADRO